

De accountantsopleiding in internationaal perspectief

Internationale standaarden, benchmarks en modellen

5.1.2.e

, 7 juni 2023

Agenda

- (1) Regelgevend kader
- (2) EU Richtlijn
- (3) IFAC (IAESB) > IES
- (4) GADI rapport

Het regelgevend kader van/voor kwalificatie als accountant en/of auditor

- (1) Internationale standaarden van IFAC (Education Standards)
- (2) EU wet- en regelgeving (te implementeren door de lidstaten)
- (3) Nationale wet- en regelgeving / nationale opleidingseisen voor kwalificatie en bevoegdheden als titeldrager

NB (2) en (3) gaan "boven" (1)

Regelgevend kader - EU Statutory Audit Directive

• Opleidingseisen Wettelijk Controleur (statutory auditor) in EU lidstaten • Nauwelijks wijzigingen sinds 2006 (bijvoorbeeld de niet BAMA structuur voor het hoger onderwijs) • Raamregeling die (veel) ruimte biedt voor nationale invullingen / vertaling in nationale wetgeving	Beschrijft: • Minimumeisen! • Ingangsniveau (universiteit) • Eindniveau (universitair) • Inhoud: 19 (!) "Vakgebieden" • Tenminste 3 jaar praktijkopleiding (verschillen in duur binnen (en buiten) EU) • Omvat ook PE-eisen

Regelgevend kader - EU versus IFAC

2 belangrijke verschillen

- De IFAC (education) standaarden zijn voor **accountants en auditors**.
(GADI: hoewel de IFAC IES wereldwijd in toenemende mate worden gebruikt als benchmark zijn ze alleen verplicht als een beroepsorganisatie verantwoordelijk is voor de opleiding)
- De opleidingseisen van de EU-SAD richtlijn zijn (wettelijk) verplicht voor **auditors**
(GADI: The requirements of the EU-Directive are so general that actually major differences between EU countries still exist.)

Mede hierdoor > verschillen tussen opleidingsmodellen
(vorm, inhoud, duur wel /geen verplichte praktijkopleiding)

IFAC - Betekenis IFAC lidmaatschap voor NBA

In de IFAC's Statements of membership obligations (SMO 2) is geregeld dat als een beroepsorganisatie niet zelf verantwoordelijk is voor het ontwikkelen en/ of uitvoeren van een opleiding (of PE) de betreffende beroepsorganisatie bij de voor de opleiding(en) verantwoordelijke instantie(s) moet aandringen op compliance met de IES en er (zo nodig) bij moet helpen de IES te implementeren.

IFAC - Betekenis en doel van de (8) Education Standards

The IES express the benchmarks that IFAC member bodies are expected to meet in the preparation and continual development of professional accountants and auditors. (IPD +CPD)

The IES establish the essential elements of the content and process of education and development at a level that is aimed at gaining international recognition, acceptance and application.

(GADI > implementatie van en compliance met
IFAC IES is wereldwijd sterk toegenomen)

IFAC - standaarden voor Initiële Professionele Ontwikkeling (IPD)

- IES 1: Entry Requirements**
- IES 2: Technical Competence**
- IES 3: Professional Skills**
- IES 4: Professional Values, Ethics & Attitudes**
- IES 5: Practical Experience**
- IES 6: IPD – Assessment of Professional Competence**
(IES 7: Continuing Professional Development)
- IES 8: Requirements for Engagement Partners**

IFAC - (IES) Qualification Framework

IFAC hanteert 3 niveaus voor de te beheersen competenties:

(1) Foundation (2) Intermediate (3) Advanced

De betekenis van deze niveau aanduidingen wordt gedefinieerd in relatie tot de competence areas (vakgebieden en skills) en werkomgevingen. Anders dan in de EQF en NLQF raamwerken, niet gerelateerd aan onderwijsniveaus (zoals bachelor en master).

en maakt onderscheid naar :

- (1) Accounting Technicians,**
- (2) Professional Accountants en**
- (3) Auditors in regulated professions**

IFAC - De relevante* IES

Van belang bij heroverweging van het NL-opleidingsmodel (vorm, niveau, inhoud) en de hiermee samenhangende kwalificatiestructuur zijn:

- **IES 2** (learning outcomes for) **Technical Competences** met een indeling naar vakgebieden, hiervoor geldende learning outcomes en beheersingsniveaus
- **IES 8** Professional **competence for engagement partners** responsible for audits of financial statements (eerder: *Audit professionals*)
- **IES 5 Practical experience** is (nogal) algemeen beschreven, niet als Praktijkopleiding maar ook wel als work place experience/ training on the job. (Is taak van de beroepsorganisatie, inclusief assessment)

* Met het oog op het opleidingsmodel en het te bereiken beheersingsniveau

IFAC IES 2 - vakgebieden (competence areas) en niveaus (= F, I of A) (= aantal eindtermen (learning outcomes))

- Financial accounting and reporting (I) (6)
- Management Accounting (I) (5)
- Finance and financial management (I) (6)
- Taxation (I) (4)
- Audit and assurance (I) (4)
- Governance risk management and internal control (I) (4)
- Business law and regulations (I) (4)
- Information Technology (I) (4)
- Business and organizational Environment (I) (3)
- Economics (F) (3)
- Business Strategy and management (I) (5) (en..)
- Ethics / values / attitude (3 areas /12 eindtermen in IES 4)
- Skills (4 areas, 24 eindtermen in IES 3)

IFAC - IES 8 vakgebieden en eindtermen (advanced level / hogere complexiteit)

- Audit (4)
- Financial accounting and reporting (4)
- Government risk and management (1)
- Business environment (1)
- Taxation (1)
- Information Technology (1)
- Business law and regulations (1)
- Finance and financial management (2)
- Professional Skills (8)
- Professional values, Ethics and Attitudes (5)

IFAC - IES 2-3-4 en 8 <> NL

- IES 2+3+4 = “basisopleiding” tot professional accountant
- Niveau = (goeddeels) intermediate
- Niveau IES 8 = advanced
- IFAC: minder eindtermen theorie (ander abstractieniveau)
- IFAC: meer eindtermen Skills en Ethics, values and attitudes
- In IES 8: meer competence areas in specialisatiefase dan in NL
- IFAC: geen eindtermen practical experience
- IFAC: geen eindtermen wetenschappelijk onderzoek (Wetenschapsleer , Methoden en technieken wetenschappelijk onderzoek)
- IFAC: eindtermen niet heel actueel (2015 / 2016)

GADI Report 2020 - an International study towards a Conceptual Competency Framework for Accountancy Education

- (1) “This Conceptual Competency Framework makes it possible to *compare* internationally *the development of systems of accountancy education* based on comparable criteria.”
- (2) “A Conceptual Competency Framework for:
Accountants in Regulated Functions, (IFAC > Advanced Level)
Accountants in Business * (IFAC Intermediate level) and for
Accounting Technicians (IFAC Foundation Level)
is presented on the global development of accountancy education
and the present status of *recognition of professional qualifications.*”

* = IFAC > professional accountants

GADI - Framework

- * Het GADI rapport bouwt voort op eerdere onderzoeksrapporten zoals GAE 2007 “Trends in Global accounting education” waarin ook opgenomen beknopte info over de wijze waarop het beroep in veel landen is georganiseerd (by law and/or professional self regulation), examen, CPD, convergentie, international recognition, toezicht en adoptie van de IFAC standaarden)
- Het “GADI raamwerk voor vergelijking is gebaseerd op / gaat uit van de IFAC-IES. Voor het denken over het opleidingsmodel zijn m.n. Hoofdstuk 3 en 7 interessant.
- * Informatie over de situatie/ ontwikkelingen in meerdere landen > Hoofdstuk 5 (Recognition of qualifications)

GADI - Framework IES 2 3-4-5 -7en 8 (H3 en7)

Beschrijft kort de doelen van deze IES en de hiervoor vereiste competence levels voor accounting technicians, accountants in business en auditors / engagement partners

Concentrisch opleidingsmodel, gericht op de uit te oefenen functies (gerelateerd aan de complexiteit van uit te voeren werkzaamheden /beroepstaken

IES 7 : CPD eisen voor de 3 “soorten”(!)

IES 8 : “doorlopende leerlijn” van auditor naar engagement partner
en ook practical experience eisen voor engagement partners

GADI - H7 practical experience

Accountants in regulated Functions

Three years' relevant practical experience with a concentration in an assurance and audit environment are required;

Accountants in Business

Three years' relevant practical experience with a concentration in a financial functions environment are required.

Accounting Technicians

Two years' relevant practical experience with a concentration in accounting environment are required.

Ontwikkeling, uitvoering en kwaliteitsborging vinden plaats in verschillende onderwijsstelsels onder diverse toezichtsystemen.

EU (m.n. West en Zuid)

- Theoretische opleiding auditors vooral door universiteiten met verschillen tussen landen in rol & betrokkenheid beroepsorganisaties bij ontwikkeling en uitvoering opleiding en examens
- Mastereis (slechts) in enkele landen (voor auditors). Maar ook: toename afgestudeerden met mastergraad in landen zonder deze verplichting
- Accent op kennis / academische vorming

Angelsaksisch

- Beroepsorganisaties zorgen voor programmaontwikkeling, uitvoering i.s.m. universiteiten en/of private onderwijsorganisaties
- Minder ingebed in bekostigde universiteiten, meer commercieel/privaat aanbod (bijv. ACCA, ACA)
- Geen mastereis voor auditors, eindniveau maar ligt wel boven bachelor (wordt als gelijkwaardig aan master gezien)
- Accent op skills